

Niedziela z kolekcją - Józef Robakowski, Z mojego okna

Galeria Arsenał ma zaszczyt zaprosić na pokaz filmu: Józef Robakowski, Z mojego okna, 1978–1999 w niedzielę, 25 września, w godzinach 10:00-18:00. Wstęp wolny.

Pokaz filmu odbywa się w ramach cyklu „Niedziela z kolekcją”, który jest sposobem na wspólne odkrywanie potencjału Kolekcji II Galerii Arsenał. Jej fragmenty, udostępniane są publiczności w postaci cotygodniowych ekspozycji filmów wideo ze zbiorów Galerii.

Józef Robakowski, *Z mojego okna*, 1978–1999, wideo, 20 min.

"Józef Robakowski, jeden z prekursorów sztuki wideo w Polsce, doskonale wykorzystuje i demaskuje manipulacyjne własności mediów. Konsekwentnej drodze twórczej artysty towarzyszyły zawsze badania relacji między nim – artystą/podmiotem – a filmem, narzędziem wyrazu, którym się posługuje. Do kamery filmowej, a później kamery wideo artysta podchodził w sposób bardzo osobisty, a sam film określał mianem „projekcji myśli filmującego”. Interesowały go kreacyjne własności medium, a także stwarzane przez nie możliwości nowego spojrzenia na rzeczywistość. Kwestie społeczno-polityczne, dochodzące do głosu w jego pracach, pojawiają się niejako na marginesie obserwacji filmowego medium i otaczających artystę realiów.

Wideo *Z mojego okna* to powstający przez ponad dwie dekady osobisty zapis dokumentujący zmiany zachodzące w polskiej rzeczywistości. Robakowski rejestrował sceny z codziennego życia, które toczyło się na placu przed jego blokiem na tzw. łódzkim Manhattanie. Kolejne ujęcia, przedstawiające m.in. wychodzącą z bloku sąsiadkę, ludzi wracających z pracy, sąsiada na pochodzie pierwszomajowym, opatrywał dobiegającymi z offu uwagami wypowiedzianymi własnym głosem. Trudno określić, ile jest w nich prawdy, a ile konfabulacji. Powstał w ten sposób osobiwy i przewrotny „dokument”, w którym rzetelność obrazu i fikcja komentarza – mówiącego o sprawach jak najbardziej autentycznych, ale niepowiązanych bezpośrednio ze scenami – sprzęgnięte zostały w celu zbudowania prawdziwego obrazu rzeczywistości.

O zachodzących w Polsce zmianach mówią wyjątki z szarej codzienności, a nie wyselekcjonowane momenty przełomowe. Obecna w wideo historia – realia czasów gierkowskich, stanu wojennego, transformacji ustrojowej – ma wymiar prywatny. Decyduje o tym nie tylko treść komentarzy, ale także postawa artysty identyfikującego się z miejscem. Jego emocjonalne podejście jest wyczuwalne zwłaszcza w ostatnich minutach wideo. Pod koniec lat 90. przed oknem zaczął wyrastać hotel, który wkrótce miał przesłonić widok, wyznaczając tym samym koniec prowadzonych konsekwentnie zapisów. „Pewnie za chwilę mój piękny widok z okna obejmie tylko fragment hotelowej ściany”. Nostalgiczna uwaga artysty, wolna tak od optymizmu, jak i od krytycyzmu, dobrze pokazuje codzienną i osobistą stronę transformacji.

Izabela Kopania, *Zbiór otwarty. Prace z Kolekcji II Galerii Arsenał w Białymstoku i Podlaskiego Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych*, PTZSP, Białystok 2012

